

Litomyšl, 29.4., 4. po Velikonocích
Telecí, 10.5.20, 4. po Velikonocích

Ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého.

Milí přátelé, vítám vás při dnešních bohoslužbách a všechny vás zdravím apoštolským pozdravem

POZDRAV Milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi námi.

INTROIT Ž 98, 1-3

Píseň 158 buď pánu čest

VSTUPNÍ MODLITBA

Hospodine, náš Bože, tys nám skrze smrt a vzkříšení svého Syna poslal svého svatého Ducha. Děkujeme Ti, že nám skrze svého Ducha projevuješ svou lásku k nám i ke všem lidem. Obnovuješ jím svou církev i všechno stvoření, a my to můžeme dosvědčovat. Oslavujeme za to tvé jméno se vším tvým lidem po celém světě. Radujeme se z toho, že nám to opět připomínáš svým Slovem, do něhož i my dnes můžeme znovu vstupovat a mocí Tvého Ducha zakoušet. Odpuť, že vždycky nevidíme velké duchovní bohatství, kterým nás zahrnuješ, a že jím nedokážeme sloužit druhým lidem ve svém okolí. Propadáme malověrnosti a ztrácíme naději pro tvé dílo. Prosíme, odpuť nám naše kolísání a upevňuj naši víru. Duchu pravdy, ty zjevuješ, že jen v Ježíši ukřižovaném je veškerá pravda, přinášíš, co jsi slyšel od Otce i Syna, a tak působíš ten div, že slovo Boží slyšíme. I dnes se prosíme, přízněj ke zvěstování evangelia. Radujeme se, Duchu utěšiteli, že tě smíme s celou církví ve světě očekávat. Prosíme Tě, požehnej zvěstovanému Slovu, které nám dáváš slyšet. Syť a posiluj nás, abychom byli živou církví uprostřed tohoto světa. Amen.

I. ČTENÍ Iz 41, 1-4

PÍSEŇ 384 pomoz mi, můj pane

OHLÁŠKY

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane Ježíši Kriste, oslavujeme tě za to, že nepřestáváš posílat Ducha svatého z nebe. Otevři naše oči, abychom ve víře viděli, jak svým Duchem ve světě působíš:

Neděli, co neděli shromažďuješ všude na světě svůj lid. - Vzkříšený Pane, příznávej se svým Duchem ke všem shromážděním dnes i k těm, která se ještě sejdou, dokud nepřijdeš.

Do tvých rukou svěřujeme všechnu církev v naší zemi a na celém světě. Ochraňuj její pracovníky a všechny údy.

Prosíme tě za všechny kazatele i kazatelky, ale i věřící, kteří se ve tvém jménu shromažďují a na tvé slovo čekají.

Vzbuzuješ víru, rozmnožuješ lásku, potěšuješ zarmoucené, uzdravuješ nemocné, k naději pozdvihuješ zoufalé. - Ukřižovaný Spasiteli, buď svým Duchem s těmi, kdo trpí pro nespravedlnost a války ve světě, kdo jsou hladoví, opuštění, nemocní.

Držíš svou moci svět, aby neupadl do chaosu. - Kriste Králi, prosíme tě za všechny, kdo nesou odpovědnost za veřejné záležitosti, kdo usilují o mír, spravedlnost a lidskou důstojnost, aby nezneužívali moci, ale zastávali se všech, kdo trpí bezpráví.

Čekáme království tvé a voláme k tvému Otci: Otče náš ...

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ) Jk 1, 17-21

POŽEHNÁNÍ At' Hospodin ti žehná a chrání tě. At' Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a je ti milostiv. At' Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem. Amen

PÍSEŇ 485 král věčný

II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) J 16, 5-11

Milí přátelé v Kristu,

dlouho jsme se neviděli. Stalo se za tu dobu poměrně dost věcí, které se třeba časem dozvíte, ale třeba taky ne. Přijde na to, na co se v životě nejvíce ptáte, jestlipak ne i odkud přicházíme, kde jsme a kam směřujeme. Otázky, které nejsou časné, ale věčné.

Nyní však odcházím k tomu, který mě poslal, neříkám já, nýbrž Pán Ježíš, a to svým učedníkům, když je dle sepsání evangelisty Jana připravuje na svůj odchod. A říká jim to proto, aby věděli, že ho sem poslal jeho vlastní Otec, k němuž se má nyní opět vrátit.

Kam však jde, kam odchází, se ho však nikdo ani neptá. Jako by všechny zajímal jen ten pozemský Ježíš, o němž si navíc myslí, že tu s nimi bude navždy, moc se jim nechce přijímat nějaká slova o utrpení a cestě na kříž, o celkovém ztroskotání celé Ježíšovy cesty.

Místo toho jejich srdce naplňuje zármutek, nic neříkají, jen smutní z toho, jak to celé dopadlo. Není to tak trochu i naše situace? Situace nás, následovníků Božího Slova, kterých sice není úplně mnoho, ale možná podobně jako Ježíšovi učedníci toužíme po tom, aby tu byl někde s námi stále. A on tu je. Respektive místo sebe sem posílá svého Přímluvce, Utěšitele neboli Ducha svatého, který svou

osobou a svými vlastnostmi Ježíšovým učedníkům, ale snad i celému světu zjevuje smysl Ježíšova kříže i Kristovy oběti jako takové.

A že jim Ježíš říká pravdu, ukazuje se hned vzápětí, když k tomu dodává, že jim jejich odchod ještě prospěje, neboť jinak by k nim jejich Přímluvce ani nepřišel. Ale proč je vůbec tak důležité, aby Ježíš odešel a místo něj přišel někdo ještě trochu jiný?

Především proto, že právě bez Ducha svatého stojíme i my před Kristovým křížem beze slov jako před prohrou všeho, po čem člověk touží. Bez působení Ducha svatého jako toho, který si vane kam chce, jako toho, který v nás působí osvobodivou mocí smyslu, který nás učí přemýšlet o sobě a svém životě jako náš Přímluvce a Utěšitel ode všeho zlého, co naše srdce občas naplňuje. Kdyby totiž Ježíš neodešel cestou utrpení a na kříž ani by nás v podstatě nikdo neměl moc z čeho utěšovat. Všechno by v zásadě bylo fajn, protože bychom toho pozemského Ježíše naším očím viditelného a uším slyšitelného a smyslům občas hmatatelného měli pro sobě a byli bychom asi většinou spokojení. Jenže tak jednoduché to nikdy nebylo, není ani nebude.

Bez Ducha svatého nebo vůbec bez ducha, bez třetí osoby Trojice by ani Bůh nebyl tím Bohem a Otcem. Bohem, který nám na zem poslal svého Syna, aby nás všechny zachránil a jeho Syn nám

pak poslal svého Přímluvce, Ducha svatého, Ducha pravdy, aby nám mj. ukázal, v čem je jeho síla.

Totíž v tom, že až přijde, ukáže světu, v čem je hřích, spravedlnost a soud. Tři slova, která nám v první chvíli mohou nahánět hrůzu, ale zkusme si je nyní trochu víc přiblížit.

Předně se týkájí tohoto světa, který v Pána Ježíše Krista nevěří. Což je hřích. V Krista by totiž měli věřit všichni, nejlépe celý svět, jenže tak jednoduché to nikdy nebylo, není a ani nebude. Věřit v Krista by totiž pro celý svět zároveň znamenalo přijmout Ježíše jako svého Pána a Spasitele, Mesiáše, který sem přinesl Boží milosrdenství a v němž se naplnilo Boží dílo spásy. Svět ho však takto nepřijal, odmítl přijmout milost a odpuštění pro všechny lid, cestu Boží lásky, která se vydává až na samou hranici utrpení, na Kristův kříž.

Spravedlnost v tom, že odcházím k Otci. Kam taky jinam po tom všem. Zajímavý je však ten dovětek, kde mne již nespátříte. Ano, Ježíšova smrt, jeho odchod na věčnost, odchod ke svému i našemu nebeskému Otci zároveň znamená konec jedné etapy. Teď už se tu musíme obejít bez něj, dokud nepřijde v plnosti podruhé.

A co že je na tom tak spravedlivého? Hlavně to, že zemřel-li Ježíš za naše hříchy, jak jsme o tom slyšeli už před chvílí, musí nyní sám odejít. Odejít k tomu, který ho poslal, vrátit se tam, kde je jeho Otec. Vrátit se jakoby domů a již ho tady na zemi nespátříme. Kdy-

bychom na sebe, na druhé, ale hlavně na Pána Ježíše byli hodní, možná tu mohl zůstat, jenže pak by možná ani nemohl být vzkříšen a celé křesťanství by tak trochu ztratilo smysl. Zatímco v tomto případě je nám poslán Duch Přímluvce a Utěšitel, který Ježíšovo a Boží dílo spásy dovršuje svých působením, když nám ukazuje, co bude.

A právě tento způsob budoucího času, předzvěst toho, co přijde, až Ježíš odejde, je pro další pohyb nejen světa, ale i nás, křesťanstva, velmi důležitý. Kdo jiný nám totiž s takovou vnitřní jistotou řekne, co bude a nebude, co nás a celý tento svět čeká a nemine. Jistěže ten, který už to všechno ví.

Soud v tom, že vládce tohoto světa je již odsouzen. Ten, který tomuto světu chvíli vládl, a který se za něj dokonce obětoval, už ví, jak to s ním nakonec dopadne. Už ví, že tu nebyl přijat tak, jak by si asi i sám přál a možná i zasluhoval, kdo ví. A hlavně ten soud stále probíhá. Dokonce si jako by vynesl verdikt i sám nad sebou. Má vůbec tento svět ještě nějakou naději? Máme my, co tu jsme, ještě vůbec nějakou naději? Náš Utěšitel a Přímluvce však říká, že ano. Že vládce tohoto světa, na němž všichni tak lpíme, byl sice již odsouzen a musí odejít, my tu však zůstáváme. A to je výzva, milí přátelé.

Jak si s tím však poradíme?

Biblické Slovo o Ježíšově odchodu a Ducha svatého příchodu Ježíšovy učedníky, ale i nás samotné zasahuje, troufám si říct,

v nejhlubší hlubině našeho bytí. Kromě toho, že tu jde skoro o život, tak ve vzduchu zároveň visí otázka, jak si s tím vším poradíme my, Kristova církev v tomto světě, tak, aby se nám jeho Slovo stalo činem podepřeným i osobní rovinou každého z nás. Aby se nám stalo naším vlastním úkolem a posláním. Nechci říct svědectvím.

Přijmout Ducha svatého i s jeho zvěstí totiž znamená pochopit, že se mne Boží promlouvání osobně týká, že jsem to já, komu jsou díky Ježíšově utrpení a smrti odpuštěny hříchy, že jsem to já, kdo jde navzdory všemu, s čím se i v tomto světě tu a tam setkává, vstříc slavné budoucnosti působení právě Ducha svatého. A že jsem to já, ke komu slovo o hříchu, spravedlnosti a soudu přichází tak, aby ho mohl přijmout za své, a ne snad žít, jako by Boha nebylo, když ho svět tak odsoudil, nýbrž naopak žít tak, jako by ho bylo, neboť tu s námi je ve svém Duchu.

Ano, Bůh je tu přítomen, ale jinak. Je přítomen v našich myšlenkách, v našich životech, je přítomen v nás samých, je nám přítomen tak, abychom ho neviděli, ale mohli jeho přítomnost vnímat třeba v našich vztazích, je nám přítomen např. v radosti z druhého člověka. A třeba i v setkání s tímto světem. Neboť je to právě Duch svatý, kdo nás do tohoto našeho světa posílá, abychom v něm i my mohli být přítomni, a to nejen tím pro nás možná už trochu všedním životem, ale právě i tím nevšedním. Životem, který se tohoto světa

nebojí, ale naopak mu vychází vstříc zvěstí o Boží přítomnosti v jeho království pro všechny lid.

Ježíšův odchod nás ve své podstatě nutí postavit se na vlastní nohy! Vydat počet z toho, co jsme i my sami od něj přijali. Myslet i jednat samostatně, řešit úkoly, s nimiž jste se třeba až dosud nesetkali, aplikovat v životě to, co jsme se od něj naučili. Nebude to snadné. Námaha však k lidské svobodě a odpovědnosti za tento svět patří. Ale zakotvenost v Pánu Ježíši a Duchu svatém nám bude v čase naší samostatnosti spolehlivým kompasem.

V takovém počínání je, bratři a sestry, duchovní síla! Mít oči otevřené pro bolesti země, současně však nezapomínat, že se nad zemí klene nebe. Tuto Kristovskou pravdu nám Duch svatý připomíná, pro tuto pravdu nás zapaluje a tuto pravdu nám ukládá zvěstovat. V této zvěsti soudu, krize a současně naděje je duchovní síla, kterou křesťanská církev tolik potřebuje! Na tuto zvěst se máme rozvzpomenout, ji si máme přivlastnit a tlumočit dál. Tato zvěst totiž umožňuje žít a nejen přežívat ve světě potenciálně bez Boha.

My však bez Boha nežijeme. Naopak. Bůh je tu s námi, jen si to často moc neuvědujeme. Bůh byl s námi i v té karanténě, Bůh je s námi i nyní, když se z ní pomalu vracíme mezi lidi a Bůh bude s námi, když i my budeme s ním.